EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 27.10.2021
COM(2021) 678 final

2021/0355 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Välimeren merellisen ympäristön ja rannikkoalueiden suojelemisesta tehdyssä yleissopimuksessa (’Barcelonan yleissopimus’) Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta päätökseen hyväksyä Välimeren suojelemisesta maalta peräisin olevalta ja maalla tapahtuvan toiminnan aiheuttamalta pilaantumiselta tehdyn pöytäkirjan (’LBS-pöytäkirja’) 15 artiklan puitteissa alueellisia suunnitelmia yhdyskuntajätevesien ja puhdistamolietteen käsittelystä

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee Välimeren merellisen ympäristön ja rannikkoalueiden suojelemisesta tehdyn yleissopimuksen, jäljempänä ’Barcelonan yleissopimus’, ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten 22. kokouksessa unionin puolesta otettavaa kantaa päätökseen hyväksyä Välimeren suojelemisesta maalta peräisin olevalta ja maalla tapahtuvan toiminnan aiheuttamalta pilaantumiselta tehdyn pöytäkirjan, jäljempänä ’LBS-pöytäkirja’, 15 artiklan puitteissa alueellisia suunnitelmia yhdyskuntajätevesien ja puhdistamolietteen käsittelystä.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Yleissopimus Välimeren merellisen ympäristön ja rannikkoalueiden suojelemisesta ja sen pöytäkirjat

Välimeren alueen toimintasuunnitelman yhteydessä hyväksytty Barcelonan yleissopimus ja sen seitsemän pöytäkirjaa muodostavat keskeisen alueellisen ja oikeudellisesti sitovan monenvälisen ympäristösopimuksen Välimeren aluetta varten.

Pöytäkirja Välimeren suojelemisesta maalta peräisin olevalta ja maalla tapahtuvan toiminnan aiheuttamalta pilaantumiselta (’LBS-pöytäkirja’) on yksi Barcelonan yleissopimuksen seitsemästä pöytäkirjasta. Sen tavoitteena on huolehtia kaikista tarvittavista toimenpiteistä jätteen ja muun aineen mereen laskemisen aiheuttaman pilaantumisen ehkäisemiseksi, vähentämiseksi ja poistamiseksi Välimeren alueella siinä määrin kuin se on mahdollista.

Euroopan unioni on (muutetun) LBS-pöytäkirjan[1] osapuoli.

2.2. Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten kokous

Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten kokouksessa kokoontuvat ministerit ja johtavassa asemassa olevat virkamiehet, jotka edustavat kaikkia Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolia. Sopimuspuolet kokoontuvat 7.–10. joulukuuta 2021 Antalyassa Turkissa.

Barcelonan yleissopimuksen 25 artiklan mukaisesti Euroopan unioni, jäljempänä ’EU’, käyttää äänioikeuttaan äänimäärällä, joka on yhtä suuri kuin tämän yleissopimuksen tai sen yhden tai useamman pöytäkirjan sopimuspuolina olevien EU:n jäsenvaltioiden määrä. EU ei käytä äänioikeuttaan, kun sen jäsenvaltiot käyttävät omaa äänioikeuttaan, ja päinvastoin.

LBS-pöytäkirjan 15 artiklan 1 kohdan mukaan päätökset toimintasuunnitelmien, ohjelmien ja toimenpiteiden hyväksymisestä tehdään läsnäolevien ja äänestävien sopimuspuolten kahden kolmasosan enemmistöllä.

2.3. Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten 22. kokous

Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten on määrä hyväksyä päätös yhdyskuntajätevesien ja puhdistamolietteen käsittelyä koskevien alueellisten suunnitelmien hyväksymisestä LBS-pöytäkirjan 15 artiklan puitteissa, jäljempänä ’suunniteltu säädös’.

Suunnitellun säädöksen tarkoituksena on hyväksyä kaksi alueellista suunnitelmaa: alueellinen suunnitelma, jolla saatetaan ajan tasalle useita nykyisen yhdyskuntajätevesien käsittelyä koskevan alueellisen suunnitelman näkökohtia, ja uusi puhdistamolietteen käsittelyä koskeva alueellinen suunnitelma, jäljempänä ’alueelliset suunnitelmat’.

[1] EYVL L 322, 14.12.1999, s. 18–31.

Alueelliset suunnitelmat sitovat unionia LBS-pöytäkirjan 15 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Suunniteltu yhdyskuntajätevesien käsittelyä koskeva alueellinen suunnitelma on huomattavasti tehokkaampi kuin edellinen biologisen hapen kulutuksen (BOD5) vähentämistä koskeva alueellinen suunnitelma. Esimerkiksi päästöraja-arvot koskevat nyt myös merkittävimpiä käsitellyn jäteveden mukana kulkeutuvia epäpuhtauksia, mukaan lukien kierrätetty jätevesi ja teollisuusjätevesi.

Uuteen puhdistamolietteen käsittelyä koskevaan alueelliseen suunnitelmaan ehdotetaan toimenpiteitä, jotka koskevat puhdistamolietteen eri käyttötarkoituksia, raja-arvoja patogeenipitoisuuksille ja raskasmetalleille maatalouskäyttöön tarkoitetussa biosolideissa, lietteen käyttöön energian/ravinteiden talteenoton osalta liittyviä näkökohtia ja jätevedenpuhdistamoista peräisin olevan puhdistamolietteen laadun seurantaa.

Unionin kanta on tarpeen suunnitellun ehdotuksen oikeudellisesti sitovien vaikutusten vuoksi.

Ehdotus vastaa vihreän kehityksen ohjelman mukaisesti unionin tavoitetta vähentää saastumista ja parantaa ympäristönsuojelua. Sen vuoksi ehdotetaan, että unioni puoltaa suunnitellun säädöksen hyväksymistä.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEUT-sopimus’, 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*”.

Ilmaisu ”*säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia*” käsittää myös sellaiset säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla.

4.1.2. Soveltaminen käsiteltävänä olevassa asiassa

Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten kokous on sopimuksella eli Barcelonan yleissopimuksella perustettu elin.

Suunnitellulla säädöksellä hyväksytään LBS-pöytäkirjan 15 artiklan puitteissa alueellisia suunnitelmia yhdyskuntajätevesien ja puhdistamolietteen käsittelystä, minkä vuoksi sen hyväksymisellä on oikeusvaikutuksia.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen institutionaalisia rakenteita.

Tämän vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta esitettävä kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on

kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta, eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

4.2.2. Soveltaminen käsiteltävänä olevassa asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät ympäristön suojeluun.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellisena oikeusperustana on SEUT-sopimuksen 192 artiklan 1 kohta.

4.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 192 artiklan 1 kohta yhdessä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

2021/0355 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Välimeren merellisen ympäristön ja rannikkoalueiden suojelemisesta tehdyssä yleissopimuksessa (’Barcelonan yleissopimus’) Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta päätökseen hyväksyä Välimeren suojelemisesta maalta peräisin olevalta ja maalla tapahtuvan toiminnan aiheuttamalta pilaantumiselta tehdyn pöytäkirjan (’LBS-pöytäkirja’) 15 artiklan puitteissa alueellisia suunnitelmia yhdyskuntajätevesien ja puhdistamolietteen käsittelystä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 1 kohdan yhdessä 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Unioni teki muutetun pöytäkirjan Välimeren suojelemisesta maalta peräisin olevalta ja maalla tapahtuvan toiminnan aiheuttamalta pilaantumiselta, jäljempänä ’LBS-pöytäkirja’, neuvoston päätöksellä 1999/801/EY[2], ja muutettu pöytäkirja tuli voimaan 11 päivänä toukokuuta 2008.

(2) LBS-pöytäkirjan 15 artiklan mukaan Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten kokous voi hyväksyä alueellisia toimintasuunnitelmia, joihin sisältyy toimenpiteitä ja aikatauluja niiden täytäntöönpanemiseksi.

(3) Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten on määrä hyväksyä 22. kokouksessaan 7–10 päivänä joulukuuta 2021 LBS-pöytäkirjan 15 artiklan puitteissa alueellisia suunnitelmia yhdyskuntajätevesien ja puhdistamolietteen käsittelystä.

(4) On tarpeen vahvistaa Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten kokouksessa unionin puolesta otettava kanta, koska suunnitellussa päätöksessä hyväksytään alueellisia suunnitelmia, jotka sitovat unionia LBS-pöytäkirjan 15 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

(5) Koska suunniteltujen alueellisten suunnitelmien tarkoituksena on ajantasaistaa Välimeren suojelua koskevia vaatimuksia, muokata EU:n kansainvälisiä sitoumuksia ja tavoitteita sekä parantaa ympäristönsuojelua, ehdotetaan, että unioni puoltaa päätöksen hyväksymistä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten 22. kokouksessa unionin puolesta otettava kanta on puoltaa päätöstä hyväksyä Välimeren suojelemisesta maalta

[2] EYVL L 322, 14.12.1999, s. 18–31.

peräisin olevalta ja maalla tapahtuvan toiminnan aiheuttamalta pilaantumiselta tehdyn pöytäkirjan (’LBS-pöytäkirja’) 15 artiklan puitteissa alueellisia suunnitelmia yhdyskuntajätevesien ja puhdistamolietteen käsittelystä.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja